

Максим Будник,

студент 5 курсу

факультету фізичного виховання

Наук. керівник: **О. П. Мягченко**, к.хім.н, доцент (БДПУ)

СТАН ДЕМОГРАФІЧНИХ ПРОБЛЕМ ТА РІВЕНЬ ТРАВМАТИЗМУ В УКРАЇНІ, М. БЕРДЯНСЬКУ

Актуальність теми полягає у дослідженні факторів які впливають на демографічний стан України, її регіонів, в тому числі показників здоров'я, захворюваності, смертності населення у різних вікових групах та пов'язані з цим проблеми – соціальні, еколого-економічні.

Ступінь досліджуваності потребує постійного уточнення даних про соціально-екологічний стан, ранги демографічного благополуччя та індекси людського розвитку, їх впливи на стан ринку праці, матеріальний добробут, умови життя та рівень освіти, стан охорони здоров'я населення, виявлення кількісних характеристик та взаємозв'язків, які впливають на складові демографічного стану в Україні, її регіонах.

Методика дослідження – аналіз статистичних, картографічних матеріалів по Україні та власні спостереження. Для цього проаналізована динаміка демографічних, соціоекологічних змін у Північному Приазов'ї, його основних джерелах забруднень – Маріуполі, Бердянську.

Сутність дослідження. Показники здоров'я населення, захворюваності, смертності і народжуваності, відображають рівень розвитку, благополуччя будь-якої держави, її регіонів, характеризують соціальні, політичні, еколого-економічні проблеми [3]. Здоров'я, за висновками експертів Всесвітньої організації охорони здоров'я, на 52% визначається якістю середовища мешкання, тобто його екологічними характеристиками, на 20–22% від спадкових хвороб, на 18–20% від економічних умов і тільки на 7–12% від якості служби охорони здоров'я. Здоров'я – це сумарний показник екологічного благополуччя на визначеній території, в тому числі в містах Бердянську, Маріуполі. На якість здоров'я впливає ступінь забруднення (Z) навколишнього середовища, яке визначає формула: $Z = \Sigma(C_{\max} - C_{\min}) / N$, де C_{\max} та C_{\min} – концентраційні показники забруднень, N – чисельність населення на досліджуваній території. Використовуючи стандартну шкалу оцінки екологічного стану території можна виділити наступні її ранги: припустиме забруднення ($Z < 16$), помірне забруднення ($16 < Z < 32$), небезпечне ($32 < Z < 128$) і надзвичайно небезпечне ($Z > 128$). Величина обернена значенню (Z) визначає індекс забруднення (I) за яким можна визначити індекс якості навколишнього середовища (I): $I = 1 / (1 - t)$ і показник здоров'я (H): $H = (X_1 - X_2) / X_1$, де t – тривалість спостережень, X_1 і X_2 – чисельність хворих відповідно на початку і в кінці часу спостереження (t). Важливим є сумарний індикатор екологічного благополуччя – показник народжуваності, смертності, захворюваності та індекс людського розвитку. У Бердянську народжуваність складає 6,9 (у 2003 році дорівнювала 7,3), смертність – 14,3 на тисячу населення (у 2003 році смертність склала 13,7). В Маріуполі за останні 15 років тривалість життя скоротилася на 7 років – 47%

чоловіків і 36% жінок не доживають до пенсійного віку. Характерним показником є здоров'я дітей. За статистикою чисельність умовно здорових дітей складає біля 15%, для багатьох з них характерні патології центральної нервової системи. Особливо необхідно виділити екологічно залежні патології, які характеризують загальну і дитячу смертності: хронічний бронхіт і пневмонії, обумовлені якістю навколишнього середовища, яке визначається не тільки речовинним навантаженням шкідливих речовин, але і фізичним, зокрема електромагнітним випромінюванням від антен мобільного зв'язку, теле-, радіоантен і локаторів спостереження за повітряними і водними транспортними засобами.

Основні висновки: 1) смертність, народжуваність і захворюваність населення та екологічні характеристики – найбільш чутливі демографічні показники, на які активно впливають характеристики середовища на здоров'я людини і визначаються в основному екологічними факторами, надійністю й ефективністю контролю за станом навколишнього природного середовища; 2) без активного державного тиску на забруднювачів проблему народжуваності вирішити неможливо, бо в екологічно хворому довкіллі не можуть народжуватися і жити здорові люди; 3) досліджені фактори вказують на небезпеку існування українського народу, держави через вимирання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гудзь М.В. Соціальний ресурс розвитку курортних територій //Матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конфер. “Еколого-економічні проблеми Північного Приазов'я: економіка, екологія, освіта”.- Бердянськ. – 2006.- С. 11-15.

2. Мягченко А.П. Социально-экологические проблемы Северного Приазовья //Сборник научн. трудов 11-й (ежегодной) междунаrodn. научно-практ. конфер. «Экология и здоровье человека. Охрана водного и воздушного бассейнов. Утилизация отходов», т. 3.- Бердянск, 9-13 июня 2003 г. – С. 510-517.

3. Мягченко О.П. Екологічні проблеми Північного Приазов'я. Навч. посібн.- Бердянськ: Будинок техніки.- 2004.- 354 с.

Катерина Войчицька,
студентка I курсу

Бердянського економіко-гуманітарного коледжу
Бердянського державного педагогічного університету

Науковий керівник: **М.В.Дудко,**
майстер виробничого навчання (БЕГК БДПУ)

ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕЧНОСТІ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ

Останнім часом все більшої актуальності набувають проблеми, які існують навколо виробництва, сертифікації, контролю якості та споживання продуктів харчування, а також їх екологічної безпеки. Проблеми